

Причината именно е тази, че старитѣ историци говорѣтъ за тракийскитѣ владѣтели само тогава, когато разказватъ за тѣхнитѣ непосредни сношения, било приятелски, било враждебни, съ Гърция, Македония и по-сетнѣ съ Римъ. Най-чести свѣдѣния за одризитѣ отъ V. и IV. столѣтие пр. Хр. се намиратъ у съврѣменнитѣ историци, ала съчиненията на повечето отъ тѣхъ не сж се упазили и се допълнятъ само отчасти съ свѣдѣнията на атическитѣ оратори особено на Демостена и Есхина. Важни приноси съдържатъ и нѣкои надписи, открити прѣдъ послѣднитѣ десетолѣтия на Акрополисъ въ Атина, въ които се споменуватъ договори, сключени между атинянитѣ и нѣкои тракийски царѣ въ IV. вѣкъ пр. Хр.⁴⁾

Има обаче още единъ видъ паметници, които доста краснорѣчиво говорѣтъ за тракийскитѣ царѣ⁵⁾ тамъ, гдѣто мълчатъ древнитѣ автори

⁴⁾ Отъ новата литература по историята и нумизматиката на тракийскитѣ царѣ, о която се опира настоящата статия, трѣбва да се споменѣтъ слѣднитѣ съчинения и статии:

Saury, Histoire des rois de Thrace et de ceux du Bosphore Cimmérien, éclaircie par les médailles. Paris MDCCCLII. стр. 1—82 съ двѣ таблици. Въ това хубаво и, макаръ прѣди единъ и половина вѣкъ издадено, но още днесъ твърдѣ цѣнно съчинение, излага авторътъ историята на тракийскитѣ царѣ и извѣстнитѣ тогава тѣхни монети, които били тогава твърдѣ рѣдки и неизучени. Отъ тракийскитѣ монети — въ по-тѣсно значение на думата — на Saury били извѣстни монетитѣ на Севтесъ III, Скостокосъ, Котисъ III, Садаласъ II, Котисъ IV., Реметалкесъ I, Котисъ V. и Рескуиорисъ, Реметалкесъ II.

Eckhel J., Doctrina numorum veterum. Vindobonae MDCCXCIV Volumen II. Reges Thraciae pag. 55—60.

Mionnet, Description de médailles antiques grecques et romaines Paris 1803. Tome I. стр. 437. и сл. и Supplément, Tome II. Paris 1822. стр. 549—558. и 363—365.

Head Barclay W., Historia numorum. London 1887. стр. 239—244. Thracian kings and dynasts.

Imhoof—Blumer F., Monnaies grecques. Paris — Leipzig 1833. стр. 51—54. и 641. табл. С. Сжци авторъ. Griechische Münzen. München 1890. — Porträtköpfe auf Münzen hellenischer und hellenistischer Völker. Leipzig 1885. стр. 16—18. и съотвѣтни таблици.

Höck A. Das Odrysenreich in Thrakien. издад. въ Hermes, Zeitschrift für klassische Philologie XXVI. стр. 76—117. и 453—462; тая съдържателна и критически написана статия указва подробно всички по-важни пасажи отъ древнитѣ класици, що се отнасятъ къмъ историята на одризкитѣ царѣ въ V и IV. стол. пр. Хр. — и тя послужила за основа на историческата часть отъ моята статия.

Lenormant et Delaroche, Trésor de numismatique et glyptique: Numismatique des rois grecs. Paris 1849.

Σφορώνος, Ἐβρύταλις βασιλεύς Ὀδρυσῶν, издадено въ списанието Ἐφημερίς ἀρχαιολογική, 1891. стр. 160—161.

Ποστολάκας Α., Κατάλογος τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τοῦ Ἀθήνησιν νομισματικοῦ μουσείου Ἀθήνησιν 1872.

Beschreibung der antiken Münzen der königlichen Museen in Berlin. Band I. стр. 328—339. Thracische Könige.

Catalogue of greek coins in the British Museum. London 1877. Thrace etc. стр. 201—208. Kings of the Odrysae. Various kings and dynasts of thracian tribes or of Thasos.

Tomasehek, Die alten Thraker. I. — II. Theil Wien 1893.

Kiepert H., Lehrbuch der alten Geographie стр. 320 и слѣд.

Curtius E., Griechische Geschichte. Band. III. стр. 387. и слѣд.

Mommsen Th., Roemische Geschichte. Band I. II. и V. — Оставянитѣ съчинения и статии, до колкото ми бѣхж достъпни, сж указани въ текста.

⁵⁾ Повече отъ петъ вѣка брой историята на одризката династия, но ако питаме, гдѣ сж паметницитѣ отъ тая тракийска династия, която се гордѣла съ такива знаменити личности, като Ситалкесъ, възбѣванъ герой на тракийскитѣ народни пѣсни и други забѣлжителни царѣ, напрасно търсиме отговоръ. Единственитѣ паметници, които отчасти отговарѣтъ на този въпросъ, сж тракийскитѣ монети, които се отличаватъ, особенно по-древнитѣ, съ красива и даже художествена направа, повлияна разбира се отъ гръцкото изкуство. За нѣкогашнитѣ дворци на одризкитѣ царѣ въ Визия, Пловдивъ, Одринъ, Искала и другадѣ нѣма ви слѣди, освѣнъ ако могатъ за тракийски да се вземѣтъ останки отъ старинни зидове, зидани на сухо по киклопски начинъ, каквито се виждатъ на сѣверния склонъ по Небетъ-тепе въ Пловдивъ и сетнѣ въ Одринъ (срав. Dumont — Homolle, Mélanges, стр. 196—197). — Подобни надписи